

- Somut ve Soyut İsim
- Belirtili, Belirtisiz ve Zincirleme İsim Tamlamaları

1. Beş duyardan herhangi biriyle algılanabilen isimlere somut isim, beş duyardan herhangi biriyle algılanamayan isimlere ise soyut isim denir.

Buna göre aşağıdaki altı çizili sözcüklerden hangisinin yay ayraç içinde verilen açıklaması yanlıştır?

- A) Güne güzel bir kahvaltıyla başlama onu mutlu etmişti. (Somut)
 B) Bütün bir yıl yaz tatilini hayal ederek tüm işlerini erkenden bitirir. (Soyut)
 C) Dün İstanbul çok güzeldi sanki bahardan kalma bir hava vardı. (Somut)
 D) Gece karanlığında korkmuş nereye gideceğini bilemiyordu. (Soyut)

2. Kedim henüz bir yaşında;

Uyur hep soba başında.

Hem cesurdur hem de kurnaz.

Bir tıkırtı duyar duymaz.

Uyanır, aslan kesilir;

Gözleri volkan kesilir.

Bu dizelerde yer alan altı çizili sözcüklerden hangisi soyut isimdir?

- A) Kedi
 B) Kurnaz
 C) Soba
 D) Tıkırtı

3. Bir ismin aitlik ilgisi yönünden daha belirgin hâle gelmesi için başka bir isim tarafından tamamlanmasıyla oluşan isim grubuna isim tamlaması denir.

Aşağıdaki altı çizili sözlerden hangisi isim tamlaması değildir?

- A) Yeni aldığı kitabın sayfalarını kokladı ilk önce.
 B) Kardeşinin resmi, evde hep aynı yerde dururdu.
 C) O gün okula gideceği için çok mutlu olmuştu.
 D) Okulun bahçesinde Ayşe'yi görünce çok sevindi.

4. Tamlayanın ilgi eki (-in), tamlananın iyelik eki (-i) aldığı isim tamlamalarına "belirtili isim tamlaması" denir. Tamlayanın ilgi eki (-in) almayıp tamlananın iyelik eki (-i) aldığı tamlamalara ise "belirtisiz isim tamlaması" denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerden hangisinde belirtisiz isim tamlaması kullanılmıştır?

- A) Gecenin karanlığında hızlı adımlarla evine gitti.
 B) Denizin suyu öyle tuzluydu ki yüzünü yakıyordu.
 C) Bisikletin freni tutmayınca az kalsın düşüyordu.
 D) Koyun sürüsünü önüne katarak köye gitti.

5. **Aşağıdaki cümlelerin hangisinde farklı bir isim tamlaması kullanılmıştır?**

- A) Zeytin ağacı, yemyeşil zeytinlerle doluydu.
 B) Kekin kokusu evin tüm odalarına dağılmıştı.
 C) Ablası ve annesi, okul bahçesinde bekliyordu.
 D) Bahçede, kuş civıltıları içinde kitap okuyordu.

6. Bazı isim tamlamalarında tamlayan, tamlananın hangi malzemeden yapıldığını belirtir.

Aşağıdakilerden hangisi bu özellikte bir isim tamlaması değildir?

- A) Kutup ayısı
 B) Çilek reçeli
 C) Domates sosu
 D) Dut kurusu

7. İsim tamlamalarında tamlayan ile tamlanan yer değiştirebilir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu açıklamaya uygun bir örnek vardır?

- A) Ali'nin defteri her zaman çok düzenliydi.
B) Köşedeki eczanede kardeşinin ilacı yoktu.
C) En başından belliydi tüm kuralları oyunun.
D) Çiçeğin yaprakları kurumaya başlamıştı.

8.

	Tamlamalar	Belirtili İsim Tamlaması	Belirtisiz İsim Tamlaması
I	Cevizin kabuğu	✓	
II	Kış uykusu	✓	
III	Uyku tulumu		✓
IV	Kalenin direği		✓
V	Kuşun kanadı	✓	
VI	Cep telefonu		✓

Bu tabloda numaralanmış tamlamalardan hangileriyle ilgili işaretlemeye yanlılık yapılmıştır?

- A) I ve II
B) II ve IV
C) III ve V
D) IV ve VI

9. Aşağıdaki cümlelerin hangisinde, altı çizili isim tamlamasının tamlayanı soyut bir sözcüktür?

- A) Her sabah okulun kapısını ilk o açardı.
B) Rüzgârın uğultusu içini ürpertiordu.
C) Onu mutsuz eden memleket hasretiydi.
D) Sevinç çığlıkları ile karşıladı ablasını.

10. Belirtili isim tamlamalarında tamlayan ile tamlanan arasına sözcük veya sözcükler girebilir.

Aşağıdakilerin hangisinde bu duruma uygun bir kullanım yoktur?

- A) Arabanın önüne aniden bir kedi çıkmıştı.
B) Aceleyle sınıfın dar kapısından içeriye girdi.
C) Konunun tüm ayrıntılarını tekrar inceledi.
D) Çocuğun küçük elleri soğuktan kızarmıştı.

11. Bazen mavi bir deniz kıyısında,
Bazen de kuşların cıvıltısında,
Ya da eski bir kitabın satırlarında,
Canlanır kaybolmuş tüm umutlar.

Bu dizelerle ilgili aşağıdakilerden hangisi yanlıştır?

- A) İlk dizede belirtisiz isim tamlaması kullanılmıştır.
B) İkinci dizede belirtili isim tamlaması vardır.
C) Üçüncü dizede zincirleme isim tamlaması vardır.
D) Son dizede isim tamlaması yoktur.

12. Tamlayanı, tamlananı veya her ikisi de isim tamlaması biçiminde olan iç içe girmiş isim tamlamalarına "zincirleme isim tamlaması" denir.

Buna göre aşağıdaki cümlelerin hangisinde zincirleme isim tamlaması vardır?

- A) Çiçeğin yapraklarının rengi kıpkırmızıydı.
B) Evin bahçesinde akşama kadar oturdular.
C) Bu pazarın sebzeleri ve meyveleri tazedir.
D) Komşumuzun oğlu yarın askere gidecekti.